

Ettepanekud ja vastuväited Hiiuma maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule „Tuuleenergeetika“.

Inge Talts
46404120329
Kärdla Linnavolikogu liige
5269912
Metsa 43, Kärdla

1. Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“ ütleb alapeatükis p.5.2:

„(10) Maismaal tuleb tuulikuparkide rajamiseks kasutada eelkõige endisi kaevandusalasid, muid aktiivsest inimkasutusest väljapoole jäävaid alasid ja kohti, mis võimaldavad tuuleenergia kasutamist integreeritud lahendustes. Maismaal tuleb valdavalt eelistada väiksemate ja keskmise suurusega tuulikuparkide (kuni 20 tuulikut) rajamist, mis võimaldab energiatootmist ja toodangu ajalist kõikumist paremini hajutada.

(11) Suuremate maismaatuulikuparkide rajamiseks on eriti palju võimalusi Ida-Virumaa vanadel kaevandusaladel, kus on rahuldav tuulepotentsiaal ning vähem sotsiaalseid vastuolusid ja looduskaitsepiiranguid.“

Seega ei näe üleriigiline planeering vajadust Hiiumaale maismatuulepargi rajamist.

2. Käina Vallavoligu seisukoht 26.05.2010, et hinnata tuleb terviklikku objekti (s.h. ühendused Hiiumaalt välja) on jäänud arvestamata, sest planeeringus ei kajastu üheselt elektrituulikute võrguga ühendamine. Märgitud on, et liitumine võrguga on keerukas. Hiiuma maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus p3.2 on öeldud, et „Tuulikuparkide liitumine põhivõrguga toimub üldjuhul 110 kV või 330 kV pingel. Üksikute tuulikute ja suhteliselt väikeste võimsuste (parimatel juhtudel kuni mõni megavatt, maksimaalselt 10 MW) korral võib osutada võimalikuks liitumine ka jaotusvõrku (35 kV pingel või 10 kV pingel, kuid ka sellisel juhul on vajalik kooskõlastus põhivõrguga).“
Samas pean tõeseks K.Kartau 13.10.10 Käinas väljendatud seisukohta, et tuulepark ei saa põhivõrgu võrguühendust ala 100 MW.

Seega on koostatud planeering, kus nähakse ette kuni 30 MW tootmine, kuid ei lahendata selle ühendamist elektrivõrku. Selline lahendus on poolik ja ei vasta riigi huvidele.

3. Käimas on Hiiumaa arengustrateegia 2014-2020 koostamine. Kuna üleriigiline planeering ei oota meilt maismaatuuleparkide rajamist, siis **on mõistlik Hiiumaad oluliselt mõjutavate planeeringute kehtestamisega oodata kuni arengustrateegia valmimiseni.** Arvestada võiks üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ seisukohaga, et: „Lisaks tuleb arvestada, et elektrienergia tootmine on suhteliselt väikese lisandväärtusega, kuid suure keskkonnamõjuga tegevus.“
4. Tuuleenergeetika teemaplaneeringu ptk. 1 „Ülevaade planeeringu vajadusest, eesmärkidest ja protsessist“ on märkitud: „Teemaplaneeringu kehtestamise tulemusena selguvad.....
* planeeringu elluviimise võimalused, s.h. kompensatsioonimehhanismideks kohalikule kogukonnale.“
Peatükis 3.3.2 „Kompensatsioonimehhanismid kohaliku kogukonna hüvanguks“ tõdetakse, et kohalikul kogukonnal ei ole piisavat oskust arendajatega lepingute tegemiseks ja arendajal ei ole seaduslikku kohustust KOVle hüvitist maksta.
Seega ei ole planeeringu 1 ptk.-s lubatud kompensatsioonimehhanisme teada.
T. Kokovkini „Kohalik hüvang tuuleparkide rajamisel“ pakutud „praeguses olukorras peaks pöörama pilgud eeskätt Briti ja Hispaania lahenduste poole, kus kohalik hüvang lahendatakse läbirääkimiste teel arendaja ja kogukonna vahel.“ on meie JOKK-ühiskonnas ebakindel lahendus.
Seega ei selgu antud planeeringust lubatud kompensatsioonimehhanismid kohaliku kogukonna hüvanguks.
5. Tuuleenergeetika teemaplaneeringu ptk. 1 „Ülevaade planeeringu vajadustest, eesmärkidest ja protsessist“ on märkitud: „Teemaplaneeringu objektiks on horisontaalse vööliga

maksimaalselt 175 m kõrguse torniga elektrituulikud, mille rootori labade diameeter on kuni 150 meetrit (maksimaalne kogukõrgus 250 m) ja elektrituulikute emiteeritav müra tase ei tohi olla suurem kui 110 dB. (Minu poolt alla joonitud.) **Lauseosa ei ole üheselt mõistetav, kas 110 dB ühe tuuliku või kogu tuulikupargi kohta.** Kui tegemist on müraga 1 elektrituuliku kohta, siis ei ole tagatud, et igasuguse tuule suunaga jääb elamualal müra alla seaduses lubatud 40 dB öisel ajal.

6. Tuuleenergeetika teemaplaneeringu alapeatükis p.2.1 „Sobivate alade väljaselgitamiseks teostatud analüüsi meetod“ ütleb: „Koostatud sobivusanalüüs koos kohalikul tasandil olulise informatsiooniga (puhkealad, hiiemäed, projekteerimistingimuste alusel ehitatud elamud jm.) on aluseks elektrituulikute võimalike arendusalade väljaselgitamiseks.“ (minu poolt alla joonitud).
Teen ettepaneku, et puhverala **2 km** ei arvestataks mitte projekteerimistingimuste alusel ehitatud elamutest vaid **elamumaast**.
7. Ptk. 3.3.1 „Tuuleenergeetika arendamise põhimõtted“ alap. 13 ütleb: „... KSH algatamata jätmist võib eelhindangu koostamise käigus kaaluda üksiktuulikute või kuni 3 elektrituulikuga maksimaalselt 10 MW koguvõimsusega tuulikuparkide puhul.“
See annab arendajale võimaluse jagada planeeritavad tuulikupargid nn. „üksiktuulikuteks“ või kuni 3 elektrituulikuga tuulepargiks ja KSH algatamata jättes võib Hiiumaale rajada hiiglaslikun tuulepargi.
Keskkonnamõju korrektseks hindamiseks suurte (üle 500kW) tuulegeneraatorite püstitamiseks palun see osa p.13-st välja jätta.
8. Kärda Linnavolikogu otsus nr.87 17.03.2011 on otsustanud mitte kooskõlastada tuuleenergeetika teemaplaneeringut viidates vastuoludele seadustega. Selle otsuse vaidlustamiseks oli antud võimalus esitada kaebus Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest alates. Minu teada Kärda Linnavolikogu otsust vaidlustatud ei ole ja Hiiu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneering on Kärda linna poolt kooskõlastamata. Hiiu Maavalitsuse poolses vastuskirjas on väidetud, et „pöördumises on väljendatud soovi algatada maakonnaplaneeringu teemaplaneering, mis oleks eelduseks tuuleelektrijaamade rajamisele“.
Palun esitada dokument, kus on väljendatud soovi algatada teemaplaneering rajamaks tuuleelektrijaamu.
9. Informatsioon maavalitsuse kodulehel tuuleenergeetika teemaplaneeringu vastuvõtmise kohta ütleb: „Tuuleenergeetika aitaks suurendada saare energeetilist sõltumatust ja varustuskindlust, kaasajastada elektrivõrke, looks paremad väljavaated ringtoitekaabli ehitamiseks, samuti aitaks see suurendada ettevõtete konkurentsivõimet ja luua uusi töökohti. Tuuleenergeetika aitaks parandada elamisvõimalusi saarel.
..... Elektrituulikuparke (sh üksiktuulikuid) ei saa rajada väljapooie arendusalasid ilma teemaplaneeringut muutmata.“
Antud väited on ebatäpsed ja avalikkust desinformeerivad, sest
  - tuuleenergeetika ei aita suurendada saare energeetilist sõltumatust, sest tuuleenergia on ebastabiilne ja vajab tasakaalustusvõimsusi (lähikümnenditel on need kindlasti väljaspool Hiiumaad)
  - tuuleenergeetika ei aita suurendada saare energeetilist varustuskindlust, sest tuuleenergia on ebastabiilne ja vajab tasakaalustusvõimsusi (lähikümnenditel on need kindlasti väljaspool Hiiumaad)
  - tuuleenergeetika ei aita kaasajastada elektrivõrke, sest tuulikuparke rajab arendaja ja müüb elektri reeglina põhivõrku, jaotusvõrgul (mille amortiseerumine on põhiline elektrikatkestuste allikas) on teine omanik
  - tuuleenergeetika ei loo paremaid väljavaateid ringtoitekaabli ehitamiseks, sest üleriigilises planeeringus „Eesti 2030+“ on märgitud võimalik ringtoitekaabel Hiiumaale aga maismaatuuleparkide rajamiseks eelistatakse muid piirkondi
  - Hiiumaale planeeritav maismaatuulepark ei loo uusi töökohti, seda on tunnistanud ka planeerijad
  - antud teemaplaneering käsitleb tuulegeneraatoreid alates 500 kW, seega sellest piirist väiksemate tuulegeneraatorite püstitamine (näiteks kohalikuks vajaduseks) ei ole võimatu

Kuna on tegemist kohaliku kogukonna jaoks väga tundliku teemaga, peaks olema esitatav informatsioon täiesti erapooletu ja täpne.

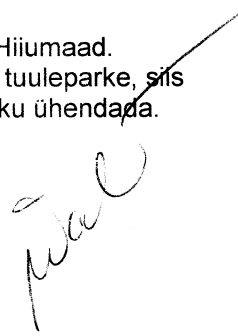
10. Planeeringut lugedes tundub üllatav, et vanade metsade piirkonnas on olemas vaid 3 kaitsealust liiki.

Palun kindlaks teha, millal tehti viimati kaitsealuste liikide inventuuri arenduspiirkondadeks planeeritud aladel ja vajadusel see (uuesti) läbi viia.

Kokkuvõte: tunnustan planeeringuga tehtud tööd.

Üleriigiline planeering näeb maismaatuuleparkide rajamiseks teisi piirkondi, mitte Hiiumaad. Kui Hiiumaale rajatakse praeguse maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu mahus tuuleparke, siis tekiks probleem, et lubatud võimsus jääb vahemikku, kus on seda raske elektrivõrku ühendada. Seega Eesti riik ei vaja antud mahus maismaatuuleparki Hiiumaal. Antud mahus tuuleparkide rajamine ei ole Hiiumaale otstarbekas.

Kärdlas, 12.12.12

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Kärdlas', is written over the text of the document.